

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В НАФТОСЕРВІСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

А. А. БІЛОКІНЬ

(Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»)

Анотація. Сьогодні світовий досвід показує, що максимально ефективно управляти бізнесом можна не як сукупністю окремих функцій, а як сукупністю бізнес-процесів підприємства, що і являють собою суть діяльності. Метою такого підходу є підвищення гнучкості бізнесу, зниження часу реакції на зміни ринку, поліпшення результатів діяльності та більш повне досягнення цілей. Отже, доцільно розглядати управління інноваціями на нафтосервісному підприємстві з погляду процесу. Мета статті – дослідити застосування процесного підходу до управління інноваціями в нафтосервісних підприємствах. Управління інноваціями на нафтосервісному підприємстві прийнято розглядати з погляду процесу. Для управління інноваціями на нафтосервісному підприємстві пропонується застосовувати процесний підхід, що створює передумови як для підвищення ефективності управління інноваціями, так і дає змогу вдосконалити вже існуючу систему управління ними.

Ключові слова: процес, бізнес-процес, інновація, управління інноваціями, нафтосервісні підприємства.

Світовий досвід сьогодні показує, що максимально ефективно управляти бізнесом можна не як сукупністю окремих функцій, а як сукупністю бізнес-процесів підприємства, що і являють собою суть діяльності. Мета такого підходу – підвищення гнучкості бізнесу, зниження часу реакції на зміни ринку, поліпшення результатів діяльності та більш повне досягнення цілей. Отже, доцільно розглянути управління інноваціями на нафтосервісному підприємстві з погляду процесу [6].

На сьогодні використання процесного підходу в управлінні підприємствами стало цікавим науковим і дослідницьким результатом напрацювань як іноземних, так і місцевих авторів, серед яких Р. Л. Дафт, П. Друккер, К. Р. Макконелл, С. П. Брю, М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі, М. Портер, Е. К. Бабець, Н. М. Бондар, І. М. Бойчук, В. О. Василенко, О. С. Віханський, Г. А. Дмитренко, Н. М. Євдокімова, А. В. Кірієнко, В. М. Мельник, Г. Л. Монастирський, Г. В. Осовська,

О. А. Осовський, Ю. В. Піча, Є. В. Попов, В. Л. Шевченко та ін.

Метою статті є дослідження застосування процесного підходу до управління інноваціями в нафтосервісних підприємствах.

Процесний підхід до управління включає в себе опис самого бізнесу як сукупності процесів, а також систему контролю, поліпшення та управління цими процесами. У ході застосування процесного підходу до управління реалізуються «наскрізні» процеси, які виконуються різними підрозділами підприємства і призводять до підвищення ефективності його діяльності через підвищення якості товарів, послуг, що є цінними для споживача, зниження витрат і забезпечення ефективного контролю впливу діяльності, випуску продукції та надання послуг на навколишнє середовище та професійну безпеку персоналу підприємства, базисом яких є процес його технологічної модернізації [3]. Процесний підхід до управління має такі переваги:

- дозволяє знизити функціональні бар'єри між підрозділами підприємства за рахунок підсилення горизонтальних зв'язків;
- веде до зміни підходів в організації робіт: стираються вертикальні зв'язки та з'являються нові горизонтальні;
- дозволяє більш чітко визначити відповідальність конкретних працівників, що веде до кращого розуміння ними вимог до виконання роботи. Унаслідок чого підвищується ефективність використання ресурсів;
- полегшує відстеження діяльності підприємства, робить її більш прозорою за рахунок єдності інформаційних потоків, що дозволяє своєчасно вчиняти коригуючі дії з метою усунення причин зниження ефективності процесу. Отже, оптимізується діяльність підприємства;
- дозволяє знизити витрати підприємства, спричинені дублюванням функцій [1].

Упровадження процесного підходу до управління інноваціями на підприємстві має низку якісних і кількісних переваг. Якісні переваги досягаються за рахунок охоплення повного управлінського циклу, тобто виконання всіх функцій, що необхідні для повноцінного менеджменту і досягнення поставлених цілей у нафтосервісному підприємстві, самостійного володіння персоналом підприємства сучасними технологіями та методами управління. Економічний ефект від такого впровадження досягається за рахунок скорочення операційних і адміністративних витрат, часу на обробку інформації, підвищення інвестиційної привабливості підприємства [4].

Інновації відіграють значну роль у діяльності нафтосервісних підприємств і є важливим аспектом їх стрімкого розвитку. Перехід на інноваційний шлях розвитку передбачає застосування нових підходів у сфері інженерно-геологічних і бурових робіт, управління, оптимізації діяльності в області, що забезпечує зростання ефективності бізнесу, розробок і методів, які супроводжують видобуток нафти і газу. Створення інновацій, їх регулярне та швидке виведення на ринок, якісний і постійний контроль за їх реалізацією забезпечує нафтосервісним підприємствам конкурентні переваги.

Розглянемо технологію впровадження процесного управління інноваціями у нафтосервісному підприємстві (рис. 1).

Основні переваги та можливості, які досягаються при впровадженні процесного управління, пов'язані з побудовою системи управління, що спрямована на безперервне поліпшення результатів діяльності нафтосервісного підприємства, оптимізацію корпоративного управління, що забезпечує прозорість для керівництва та персоналу і дає змогу миттєво реагувати на зміни умов зовнішнього середовища господарювання, проведення аналізу і ефективності управління на кожному етапі формування цінності для споживачів. Отже, виокремлення інновацій як бізнес-процесу в їх загальній системі для нафтосервісного підприємства дозволить нам відстежити специфіку процесного управління інноваціями в ньому [2, с. 9].

Нижче, на рис. 2, наведено послідовність етапів технології впровадження процесного підходу до управління інноваціями відповідно до специфіки нафтосервісного підприємства, яка створює передумови як для ефективного управління ними, так і дає можливість удосконалити існуючу систему управління інноваціями.

Суть цієї технології полягає в неперервному здійсненні та постійному вдосконаленні процесу управління інноваціями в нафтосервісному підприємстві, що відбувається за рахунок максимально ефективного управління бізнес-процесами підприємства та оптимізації їх із мінімізацією людських, матеріальних і фінансових витрат із постійним урахуванням вимог споживача, що лежить на відповідальності керівника, який за допомогою раціонального менеджменту ресурсів підприємства та аналізу забезпечує якісне надання послуг, а отже, задоволення споживача.

Застосування процесного підходу до управління інноваціями на нафтосервісному підприємстві:

- дозволяє постійно удосконалювати бізнес-процеси, зокрема бізнес-процес інновацій;
- зумовлює можливість виявлення найбільш ефективних і дієвих компонентів в

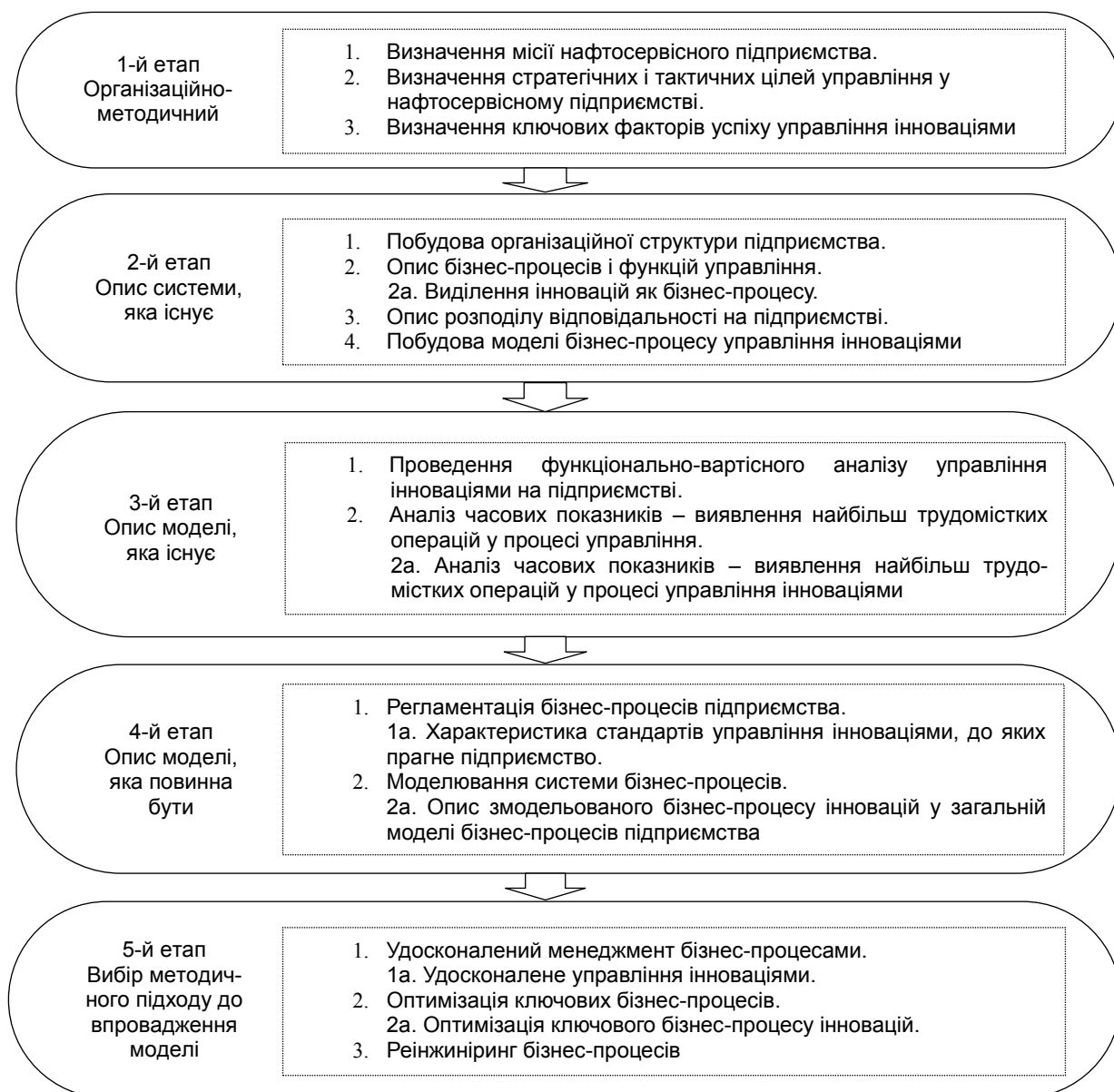

Рис. 1. Технологія впровадження процесного управління інноваціями у нафтосервісному підприємстві (складено автором на основі [6, с. 174–179])

управлінні інноваціями з метою їх подальшого розвитку та вдосконалення; контролю ресурсів і часу управління;

- дає можливість:
- оптимізувати систему управління інноваціями;
- зробити її прозорою для керівництва і такою, що здатна швидко реагувати на зміни у зовнішньому середовищі;
- забезпечити гнучкість і адаптивність системи управління інноваціями, зумовлені саморегулюванням системи;

- комплексної автоматизації процесу управління інноваціями;

- керівництву підприємства приймати ефективні управлінські рішення та контролювати діяльність щодо розробки, впровадження та вдосконалення системи управління інноваціями.

Отже, на сьогодні процесний підхід до управління, на наш погляд, є найбільш прогресивним, а тому його слід широко застосовувати у різних сферах діяльності підприємств. Він дозволяє визначити причинно-наслідкові зв'язки виникнення проблем, а

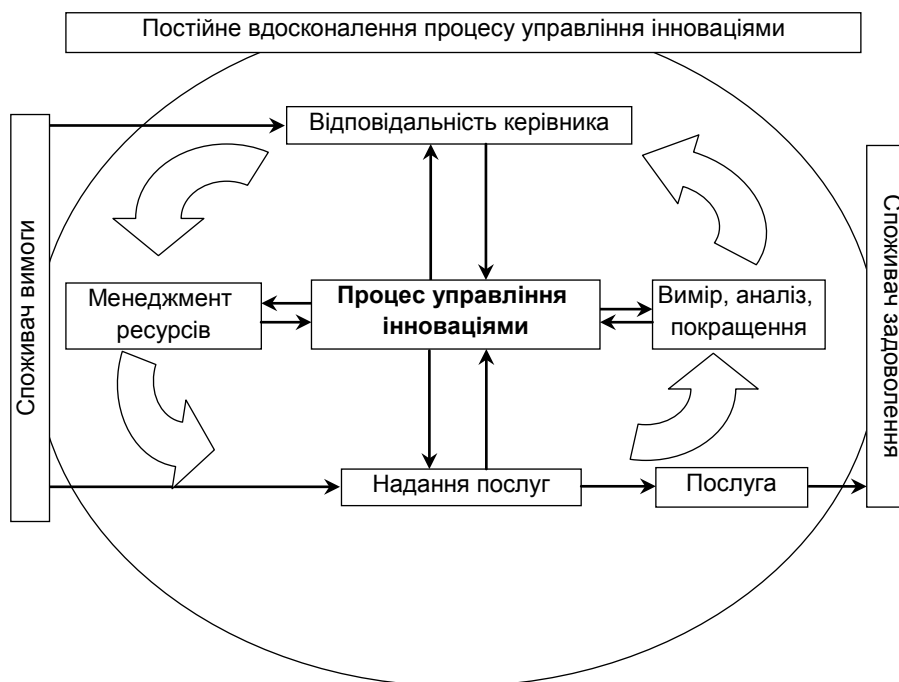

Рис. 2. Модель процесного підходу управління інноваціями у нафтосервісному підприємстві [4, с. 152–155]

також з'ясувати, де і коли виникла проблема. Цей підхід до управління примушує менеджерів підприємства звернути увагу на взаємодію учасників процесів, оскільки через їх невідомість відбуваються найбільші втрати інформації і часу, що безпосередньо ведуть до фінансових втрат. Формалізація і автоматизація процесної структури дозволяє досягати загальної мети підприємства найефективнішим способом. Тому розглядати управління інноваціями на нафтосервісному підприємстві з погляду процесу, на наш погляд, доцільно, а запропонована технологія запровадження процесного підходу до управління інноваціями у нафтосервісному підприємстві створює передумови як для підвищення ефективності управління інноваціями, так і дає змогу вдосконалити вже існуючу систему управління ними.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бацалай Ю. М. Поняття процесного підходу до діяльності організації [Електронний ресурс] / Бацалай Ю. М. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=22844>. – Назва з екрана.
2. Бортнік А. М. Процесне управління бізнесом : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Бортнік А. М. – К., 2010. – 23 с.
3. Пономаренко В. С. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів : монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Мінухін, С. В. Знахур. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2013. – С. 5–6.
4. Щелкунов В. І. Імплементація процесного управління бізнесом в умовах глобалізації / В. І. Щелкунов, А. М. Бортнік // Теоретичні

- та прикладні питання економіки. – 2012. – Вип. 27. – Т. 1. – С. 174–179.
- Schelkunov V. I. Implementatsiya protsesnogo upravlinnya biznesom v umovah globalizatsiyi / V. I. Schelkunov, A. M. Bortnik // Teoretichni ta prikladni pitannya ekonomiki. – 2012. – Vip. 27. T. 1. – S. 174–179.
5. Пименов С. В. Управление инновациями как бизнес-процесс / С. В. Пименов, С. А. Панова, М. А. Осипов // Экономика и управление. Серия: Экономические науки. – 2010. – № 2 (63). – С. 152–155.
- Pimenov S. V. Upravlenie innovatsiyami kak biznes-protsess / S. V. Pimenov, S. A. Panova, M. A. Osipov // Ekonomika i upravlenie. Seriya: Ekonomicheskie nauki. – 2010. – № 2 (63). – S. 152–155.
6. Юрченко Е. Процессный подход к управлению: суть и основные принципы [Электронный ресурс] / Юрченко Е. – Режим доступа: <http://fb.ru/article/33935/protssnyi-podhod-k-upravleniyu-sut-i-osnovnyie-printsipyi>. – Назва з екрана.
- Yurchenko E. Protssnyi podhod k upravleniyu: sut i osnovnyie printsipyi [Elektronniy resurs] / Yurchenko E. – Rezhim dostupu: <http://fb.ru/article/33935/protssnyi-podhod-k-upravleniyu-sut-i-osnovnyie-printsipyi>. – Nazva z ekrana.

А. А. Белоконь (Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли»). **Применение процессного подхода к управлению инновациями в нефтесервисных предприятиях.**

Аннотация. Сегодня мировой опыт показывает, что максимально эффективно управлять бизнесом можно не как совокупностью отдельных функций, а как совокупностью бизнес-процессов предприятия, что и являются собой суть деятельности. Целью такого подхода есть повышение гибкости бизнеса, снижение времени реакции на изменения рынка, улучшение результатов деятельности и более полное достижение целей. Таким образом, целесообразно рассматривать управление инновациями в нефтесервисном предприятии с точки зрения процесса. Цель статьи – исследование применения процессного подхода к управлению инновациями в нефтесервисных предприятиях. Управление инновациями в нефтесервисном предприятии решено рассматривать с точки зрения процесса. Для управления инновациями в нефтесервисном предприятии предлагается использовать процессный подход, который создает предпосылки как для повышения эффективности управления инновациями, так и дает возможность усовершенствовать уже существующую систему управления ими.

Ключевые слова: процесс, бизнес-процесс, инновация, управление инновациями, нефтесервисные предприятия.

A. A. Bilokin (Poltava University of Economics and Trade). **Application of the process principal to innovations' management in oil services companies.**

Summary. World experience shows today, that it is possible to maximally effectively manage the business not as by totality of separate functions, but as by totality of the business processes of the company, that is a essence of the activity. Such an approach puts an aim to increase the flexibility of the business, time decline of thenreaction on the changes on the market, improvement of the activity results and more complete achievement of the aims. Thus, it is reasonable to examine the management of the innovations in oil services companies from the process point of view. Aims and Objectives – the research of the process approach application to the innovations' management innovations in oil services companies. It is accepted to examine the management of the innovations in oil services companies from the process point of view. There is suggested to use the process approach in the management of the innovations in oil services companies, that creates terms of reference for both: efficiency increase of the innovations' management and gives an opportunity to improve the their control system that already exists.

Keywords: process, business-process, innovations, innovations' management, oil services companies.